

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра філософії та міжнародної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

декан факультету
Савицька І.М.

2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри філософії та міжнародної комунікації
Протокол №13 від «16» травня 2024 р.

Завідувач кафедри
Культенко В.П.

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 061 «Журналістика»

Харченко С.В.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
Латинська мова

Галузь знань 06 «Журналістика»
Спеціальність 061 «Журналістика»
Освітня програма «Журналістика»

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробники:

професор кафедри філософії та міжнародної комунікації, доктор філол. наук,
професор Шинкарук В.Д.

доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, канд. філол. наук, доцент
Вакулик І.І.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни Латинська мова

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>061 «Журналістика»</i>	
Освітня програма	<i>Журналістика</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>залік</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)		
Семестр		
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>4 год.</i>	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: ознайомити студентів із основами латинської мови, допомогти набути практичних умінь і навичок перекладу латинських текстів та використання латиномовної термінології у навчальній, науковій та виробничій діяльності. Оволодіння студентами основами латинської мови надасть їм можливість читати і перекладати латинські тексти, відкриє доступ до вільного і свідомого сприйняття наукової термінології у сфері журналістики.

Завдання: загальноосвітні завдання курсу полягають у розширенні лінгвістичного світогляду студентів, у підвищенні їх загальної мовної культури шляхом удосконалення навичок нормативного вживання інтернаціоналізмів греко-латинського походження. Завдяки чіткій побудові граматики та синтаксису латинська мова розвиває також уміння та навички логічного мислення.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР 04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР12. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л			п	ла б	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Фонетика. Морфологія														
Тема 1. Systema phoneticum Linguae Latinae: Фонетична система латинської мови.	1	16	4	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Systema morphologicum Linguae Latinae. Verbum.	3	15	4	4	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-

Тема 3. Nomen substantivum.	5 6	16	4	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Nomen adiectivum. Прикметник.	7 8	13	3	3	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1		60	15	15	-	-	30	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Морфологія. Синтаксис.													
Тема 1. Словотвір у системі дієслова, іменника, прикметника. Pronomen. Займенник.	9 10	16	4	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Adverbium (Прислівник). Praepositio Прийменник.	11 12	15	4	4	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Синтаксис. Структура простого і складного речення. Sententia simplex. Sententia composita.	13 14	16	4	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Nomen numerale: Числівник.	15	13	3	3	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2		60	15	15	-	-	30	-	-	-	-	-	-
Усього годин		120	30	30	-	-	60	-	-	-	-	-	-

3. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Фонетична система латинської мови. Правила вимови та наголошення. Читання	4
2	Verbum. Часи системи інфекта	4
3	Nomen substantivum. Особливості відмінювання іменників III відміни	4
4	Nomen adiectivum. Узгодження прикметників з іменниками. Відмінювання атрибутивних словосполучень	4
5	Числівники	4
6	Займенники	4
7	Структура простого і складного речення. Граматичний порядок слів	4
8	Gaudeamus. Sententiae Latinae	2
	Разом	30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість год.
1.	Опрацювання таблиць до теми «Systema phoneticum Linguae Latinae».	7
2.	Дієвідмінювання дієслів I – IV дієвідмін. Аналіз латинських текстів.	7

3.	Аналіз системи іменника латинської мови у порівнянні з іншими мовами.	7
4.	Граматичні категорії прикметника латинської мови. Узгодження іменників з прикметниками. Види словосполучень та варіанти їх перекладу	7
5	Робота з латинськими текстами.	7
6.	Граматичні категорії прислівника. Синтаксис простого поширеного речення Узгодження підмета та присудка.	7
7.	Опрацювання таблиць до тем «Часи системи інфекта».	7
8	Лексичний мінімум. Сентенції. Гаудеамус. Латинські написи та стійкі словосполучення у пресі, телебаченні, на радіо.	11
	Усього	60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- участь у конференціях;
- олімпіада з дисципліни.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проєкти;
- реферати, есе;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=486>);

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Вакулик, І. І. «Гаудеамус» від джерел походження до культу. Міжнародний філологічний часопис. 2020. 11(2). <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/issue/view/596>
2. Вакулик, І. І. Давньогрецька та латинська мови як джерело сучасної наукової термінології: монографія. Вид. 2-е, доповн. Київ: НУБіП України, 2014. 296 с.
3. Вакулик, І. І. Лінгвістичні аспекти наукової комунікації у синхронії та діахронії. Київ: КПСервіс, 2015. 280 с.
4. Вакулик, І. І. Наукова термінологія як фактор формування наукової компетенції. Scenecrise. РС «Technology center». 2016.9.(1).
5. Вакулик, І. І. Нові термінологічні одиниці та особливості їх функціонування у мові. Міжнародний філологічний часопис. 2022. 13(1). <https://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/view/16098>
6. Лапідарна латина. Режим доступу: <http://ukrlife.org/main/prosvita/latyna.html>
7. Латинські словникові уроки на Інтернет Поліглоті. Режим доступу: <http://www.internetpolyglot.com/ukrainian/lessons-ln-uk>.
8. Макар, І. С. Латинська мова для студентів факультету іноземних мов: навчально-методичний посібник. Чернівці: ЧНУ: Рута, 2019. 192 с.
9. Оліщук, Р. Л. Латинська мова. Синтаксис: підручник для ВНЗ. Львів: Видавництво ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 202 с.

10. Chaika, O., Vakulyk, I., Hutyriak, O. Multiculturalism in education: teaching foreign languages and translation. Ad Alta, 2023. <https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130133/PDF/130133.pdf>
11. Ухаль, М. М. Латинська мова: підручник. Ужгород: Говерла, 2017. 319 с.
12. Шаманова, Н. Є. Латинська мова: навчальний посібник з вивчення дисципліни. Миколаїв: НУК, 2021. 141 с.
13. Шинкарук, В. Д. Латинська мова: підручник для студентів гуманітарних спеціальностей. Київ: Міленіум. 2020. 533 с.
14. Шинкарук, В. Д. Семантико-синтаксична структура речень з числівниковим компонентом в латинській мові. Міжнародний філологічний часопис. 2020. 11(2). <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/issue/view/596>
15. Шинкарук, В. Д., Амеліна С. М. Роль латинської мови у підготовці майбутніх філологів. Міжнародний філологічний часопис. 2018. 292. 45-53. <https://dglib.nubip.edu.ua/items/3372a8ef-c93c-43e4-a925-2ecd3a8c7054>